

Молодий комуніст

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 16 травня 1987 року

№ 60 (3879).

Ціна 2 коп.

СЛОВО ЧИТАЧА

На подвір'ї Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна було свято, — у п'ятикурсників нашого фізико-математичного факультету останній дзвінок. Їх вітали, давали настанови, бажали усього найкращого, успішної здачі державних екзаменів, хорошого розподілу. Що значить хороший розподіл, зрозуміло й без зайвих пояснень, — залишитися у місті. Відповідно, без зайвих слів зрозуміло, що означає поганий розподіл. Такий стереотип склався давно, до нього звикли і мало хто береться заперечувати. Мені подумалося, що пролетять непомітно два роки і розподіл чекатиме моїх однокурсників. Пробую бути відвертою сама з собою. Так, я лиросла в селі, закінчила там школу і тому скоріше уявляю себе сільською вчителькою. Але тут же запитую: чи працювала б у такому селі, як моя рідна Кирилівка Добровеличківського району? Відразу ж

Чи можна зрушити з місця гори?

пригадую той будинок культури, що будувався 12 років, який щойно відкрили і вже закрили. Пригадую біденьку бібліотеку, те, що в селі майже немає молоді і чесно визнаю: не хотілося б мені там жити.

Тема клубів на замках, низької виховної роботи на селі, стара, як і сама тема міграції молоді в місто або у великі перспективні села. По-різному про це пишеться, говориться, молодь звинувачують, заохочують, навіть засуджують, а вона продовжує залишати села. І не треба бути аж занадто передбачливим, аби стверджувати, що в найближчому майбутньому все так і залишатиметься. Хіба це нове, що людина шукає, де їй краще, особливо якщо це людина молода? І чи варто звинувачувати її у мізерності запитів, коли вона мотивує словами: «Просто немає де часу провести. Зайнятися нічим». Але ж замки з багатьох клубів можна зняти, спортивні майданчики, де кози пасуться, оновити; занедбані танцювальні майданчики добудувати і бібліотеки поповнити. І тому

Я ВНОШУ ПРОПОЗИЦІЮ

оголосити виїзні суботники комсомолу області по благоустрою місць відпочинку у селах. Я говорю не лише від свого імені. Знаю, що до мене приєднуються товариш-однокурсники і, зокрема, ті, з ким я поважала у загоні безкорисливої праці. Упевнена, що сільська молодь буде рада допомозі і сподівалася на підтримку комсомольців міст. Ось найближчими днями відбудеться пленум обкому комсомолу, у порядку денного буде питання про перебудову діяльності обласної комсомолії. Як член бюро обкому комсомолу я внесу свою пропозицію на розгляд. А як читач газети, скориставшись трибуною, наданою мені, звертаюся до комсомольців області і прошу висловити їх свої думки.

З року в рік, покидаючи села, хлопці і дівчата тим самим позбавляють господарства молодих робочих рук. Давно вже час повернути борг хоча б частково. Сільським трударям періодічно не вистачає сил, щоб упоратися біля землі, на фермах. Тому й відкладаються справи з благоустроєм на потім, розвиваються клуби або стоять недобудованими, заростають бур'янами спортивні майданчики.

На підприємствах обласного, районних центрів можна сформувати комсомольські загони на зразок студентських загонів. Звернутися в обласне управління культури, там обов'язково вкажуть сільські адреси, де допомогти будуть раді. Домовитися з місцевими колгоспами, сільськими радами відносно транспорту чи будівельних матеріалів, якщо це потрібно. І нехай би кожен загін зробив хоч один виїзд на місяць, — які гори можна зрушити з місця! Тим більше, що на порозі літа, найсприятливіша пора для таких робіт, а сільська молодь в цей час, як ніколи, зайнята на полях.

Якщо виїзди з якихось причин чомусь неможливі, можна відпрацювати в позаручний час на своєму підприємстві, а кошти перерахувати. Наприклад, на поповнення сільської бібліотеки.

Організаторами й ініціаторами цих добрих справ мають стати комітети комсомолу, райвідділи культури. Я звертаюся до кожного, хто прочитає ці рядки. Товариші! Пригадаймо наші комсомольські збори, на яких тільки й говоримо: «Треба! Треба перебудуватися! Треба робити! Залежить від нас!». А давайте візьмемо та й зробимо. Щоб кожна комсомольська організація мала право сказати: «Ми зробили справу». І спаві, Хіба це пам не під силу?

О. ГОРБАЧОВА,
студентка III курсу фізико-математичного факультету Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна, член бюро обкому ЛКСМУ.

На верстаті швачки Галина Заліздрі висить виппел «Краща молода працівниця». Про що свідчить ця відзнака? Найперше — про високий професіоналізм, сумлінне ставлення до роботи. А ще — про глибоко товариські стосунки з колегами. Далося це чотирма роками роботи на Кіровоградському виробничому швейному об'єднанні.

Отже нічого дивуватися тому, що сьогодні Галина працює вже в рахунок пересія цього року. П'ятирічку виробничництва зобов'язалася виконати до 120-ї річниці з дня народження В. І. Леніна. Комсомольці обрали її членом бюро.

На знімку: Г. ЗАЛІЗДРА.

Фото Г. КОШКА.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

★ «ЩО ВИРОСТЕ НА «МАКОВОМУ» ПОЛІ?». ЦЕЙ МАТЕРІАЛ, ОПУБЛІКОВАНИЙ В «МК» 14 ЛЮТОГО Ц. Р., СТУРБУВАВ ЧИТАЧІВ. ПРО ЦЕ СВІДЧАТЬ ЇХ НІ ЛИСТИ (2 СТОР.).

★ ЧОМУ МОЛОДЬ ОБЛАСНОГО ЦЕНТРУ НЕ ЗАДОВОЛЕНА РОБОТОЮ МОЛОДІЖНОГО КАФЕ «ЮНІСТЬ»? (3 СТОР.).

★ «В ЯКОМУ ВІСІ НАЙБІЛЬШЕ КУРЯТЬ?». НА ЦЕ ТА ІНШІ ЗАПИТАННЯ ВІДПОВІДАЄ ГОЛОВНИЙ ЛІКАР ОБЛАСНОГО БУДИНКУ САНІТАРНОЇ ОСВІТИ Т. ФЕДОРОВА. (4 СТОР.).

Увага!

Запрошуються всі бажаючі

У неділю, 17 травня, о 10-й годині, у приміщенні будинку культури Кіровоградського заводу радіоприборів відбудеться II міська конференція МЖК. Запрошуються всі бажаючі. Мова йтиме про стан справ із будівництвом молодіжного житлового комплексу в обласному центрі.

РЕПОРТАЖ

НА ОСТАННІХ ГЕКТАРАХ

ВЕДУТЬ СІВБУ КУКУРУДЗИ ХЛІБОРОБІ

КОЛГОСПУ ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА
НОВГОРОДКІВСЬКОГО РАЙОНУ

Колгоспний «уазик» зупинився під лісосмугою, до якої дружинним строєм наближались посівні агрегати. Секретар парткому Микола Пилипович Потапов вийшов з машини і раушко підняв угору червоний прапорець, здалеку вітаючи переможців змагання.

Підійшов заступник голови колгоспу, відповідальний за проведення сівки кукурудзи у другому відділку Микола Макарович Панченко.

— Що, знову наша азяла? — запитав.

— Знову! Спробуй за нами угнатися, коли щодня перевиконуєте норми.

— Так і треба, стараємось, працюємо від зорі до зорі. А що сусіди? — поцікавився.

— Теж стараються, — відповів М. Т. Потапов. — От-от вас наздоженуть.

— Не вийде, поступатись не звикли. Та ще колективний підряд згуртував людей, тепер кожен себе господарем відчуває.

Першим наблизился агрегат

Зіновія Фадейовича Гречки. З підніжки СУПН-8 зіскочив комсомолець Анатолій Дідушок. Радо прийняв з рук секретаря прапорець і відразу ж закріпив його на агрегаті. Зупинилися й сівалки ланкового, комуніста Миколи Андрійовича Василюка та Дмитра Івановича Жебка. Їх сівальними Микола Лисенко та Віктор Мельник теж поспішили до гурту. Знали, що і на їх агрегатах незабаром красуватися відзнакам, адже працюють груповим методом, отже, одна перемога на всіх.

— Сказано, молодість ніде не астигнеш за нами, — добродушно посміхнувся Д. І. Жебко, ветеран з тридцятирічним стажем, кивнувши в бік сівальників.

Зупинка була короткою. За кілька хвилин агрегати рушили в загінку, лишаючи за собою сімнадцятиметрову смугу засіяного поля. Щасливими поглядами продовжали їх і водій автомобіля ГАЗ-53Б Василь Дідушок і подружжя Донців —

Дмитро та Людмила. Це вони забезпечують швидку заправку сівалок насінням і добривами. Недарма ж їх старання відзначено прапорцем.

Синхронно з сівалками працює на підготовці ґрунту і досвідчений механізатор Едуард Дмитрович Хроменко. Це виключає розрив між купівляцією і сівою, насіння гібридної кукурудзи «краснодарська-303» лягає у добре вироблений вологий ґрунт.

— Робимо усе для того, щоб одержати на круг не менш як по 45 центнерів зерна качанистої, — сказав Микола Пилипович.

Чи ж усе? Здається, не в повній мірі використовують в господарстві такий важіль підвищення продуктивності праці, як соціалістичне змагання. Ніде не по-

бачили ми «блискавок» про досягнення передовиків, випусків «Комсомольського прожектора» чи сатиричного листка, де б піддавалися критиці недоліки, упущення.

Незрозуміло, чому мириться з таким станом справ комсомольська організація, що покликана бути бойовим помічником комуністів у боротьбі за прискорення економічного розвитку колгоспу.

— Ще мало ми питаємо з комсомольської і професійкової організації, особливо щодо розвитку і вдосконалення соціалістичного змагання, — відверто зізнався секретар парткому. — Тому багато недопробуємо в справі залучення людей до безпосередньої участі в розв'язанні нагальних проблем.

...Сонце піднімалося все вище, обіцяючи чудовий день. Здалеку долинала пісня моторів.

— Сьогодні сподівасься завершити сімбу кукурудзи на цьому полі, — сказав заступник голови колгоспу.

На закінчення смаку, що хлібороби господарства дають і про якість проведення сівки. За час кампанії агрономічна служба не зафіксувала жодного випадку порушення технології, в землі лягає тільки першосортне, добре протруєне насіння. Одночасно з сівою в ряди вносяться мінеральні добрива.

В. ОСТРОВЕРХОВА,
громадський кореспондент «Молодого комуніста».

Новгородківський район.

ПРОДОВЖУЄМО РОЗМОВУ

ПЕВНО, читачі «Молодого комунара» пам'ятають матеріал під такою назвою, розміщений у номері за 14 лютого ц. р. Тоді газета звернулася до фактів, які це можуть лишити байдужим нікого. Йшлося про необхідність повести рішучу боротьбу проти наркоманії, захистити від впливу наркоманії у першу чергу підлітків, хто тільки вступає в життя.

Публікація знайшла відгук у читачів. Надійшли з приводу статті й офіційні відповіді з Новоукраїнського райкому комсомолу та зі Знаменського СПТУ № 3. На жаль, ніяк не висловив своєї позиції з приводу наведених у статті фактів Знаменський міський комсомол.

Однак про офіційні відповіді — потім. А перед тим пропонуємо познайомитися із відгукami читачів, які якоюсь мірою продовжують розмову, почату в газеті статтею «Що виросте на «маковому» полі?».

Попервах хотілось погуляти

ПІЗНІШЕ, коли моя миколаївська одісея згадувалася, як страшний сон, все намагався усвідомити: коли ж все-таки вона почалася? Пригадую, ридма ридав на колінах у Тетяни (моя дружина), прохлинаючи той день, коли народився...

А втім, все по порядку. Прочитавши в газеті статтю «Що виросте на «маковому» полі?», довго думав над своїм життям-буттям і, врешті, вирішив написати. Сповідь не сповідь, а так, невідомою історія з життя молодого людини.

«Що виросте

на «маковому» полі?»

Ріс я (у всякому разі так мені здавалося) цілком нормальним хлопцем. Якоюсь, прочитавши об'яву в «Молоді Україні», подав заяву до одного з миколаївських училищ: хотів працювати на великому заводі. Місто впало на мене тисячоголосим гамором вулиць, сльозом неонових вечорів, ритмами танцювальних майданчиків. А ще... острахом. Наслухавшись від товаришів по училищу байон про те, що на танці, в бар чи дискотечу без приятелів з міста потітатися не варто, почав наполегливо цих «приятелів» шукати. Довго в думках прокручував майбутню зустріч з ними: як підійду, що спану? І ось, наразі, увечері попрямував на подвір'я сусідньої школи, де часто збиралися компанії хлопців і дівчат, вилася на тенісний стіл сто карбованців (від батьків перекази надходили регулярно) і спавав приблизно таке: «Ставлю відро горілки. Хочу гуляти з вами...».

Потім ми кудись їхали на машині, були в кількох кафе і ресторанах, на якійсь квартирі слухали музику, з кимось танцювали. Тієї ночі я аперше в житті напився...

З тих пір з новими товаришами зустрічався майже щодня. Найчастіше збиралися на квартирі у Філософа. У нашій компанії він користувався беззаперечним авторитетом.

Якоюсь напередодні новорічних свят у нашій компанії з'явився Всеволод, років двадцяти хлопець, хворобливий на вигляд. На той час я вже закінчував училище і чекав обіцяної Філософом «інтелігентної роботи». Так от, Всеволод якоюсь приміс на вечірку повну кишеню пак з таблетками. Жменю висипав собі в рот, запив мінералкою. Запропонував і нам. Погодилися. Я з острахом чекав, що буде далі. Обійшлося легким запамороченням і нудотою. А за тиждень після «лікування» новою порцією таблеток, і сам відчув їх дурманну дію. Не хочу розповідати, які видіння переслідували мене у маренні-напівсні, але наступного ранку серйозно замислився над своєю долею: наркоманом ставати не хотілося. Та все це, виявилось, припинити не так-то просто.

Коли насмішками, а коли й силою Філософ із друзями примушували мене наслідувати їхній приклад. І знову довелося когати якісь ліки. Неодовзі Всеволод, як він словився, «посадив мене на голку»...

Не знаю, що було б зі мною далі, коли б не Тетяна. Потрапивши випадково до нашої компанії, вона одразу зорієнтувалася в ситуації і більше з нами не водилася. Згодом, зустрівши мене в ідеальній, довго переконувала порвати з друзями, запросила додому, познайомила з батьком-інвалідом. Словом, ми стали хорошими друзями.

На квартирі Філософа я не з'являвся майже місяць. У цей час помітив за собою дивні речі. По-перше, в мене почало боліти серце, чого раніше ніколи не траплялося. Вночі мучило безсоння, паморочилося в голові. А потім... неперечно захотілося ще раз відчутти «кайф». Здавалося, після цього я одразу поздоровішаю, розум проясниться. Знову на допомогу прийшла Тетяна. Так разом і перебороли оте моє божевільне бажання.

Треба сказати, що Філософ і його компанія мене не забули. Перестривали дорогою, надсилали листи. Вимагали 600 карбованців, які я бучімо заборгував за «хімію» і соломом. В мене таких грошей не було. Тим більше, що готувалися з Тетяною до весілля. Після нього, вийшовши з трилітрової банки подарунків гостями 600 карбованців, я пішов віддавати «борг».

Філософ старанно перерахував червінці: «Пардон...». А тепер пригостіть його, щоб знав, як друзі зраджувати. І мене жарстою побили.

Через кілька днів гурт колишніх товаришів очікував мене неподалік будинку, де жили ми з Тетяною. Побили ще і ще раз... Уявляєте стан людини, яка панічно боїться потрапити на очі своїм «друзям», а допомоги попросити немає у кого. В міліцію жалітися? Так сам недавно з тієї наркоманської компанії. Хто мені повірить? Мало руки на себе не наклав. І не знаю, чим би все те скінчилося, коли б Філософ не засудили. Що стало з іншими — не знаю. В усякому разі, більше їх не зустрічав. Через кілька місяців перебрался в Кіровоградчину, в рідні краї.

Вже третій рік живу нормальним життям. Недавно у нас із Тетяною прибуло щастя: народилася донька. Про минуле старасмося не згадувати. Та не виходить. Мабуть, до кінця віку носити мені в серці біль, пережитий через безпечне й легковажне ставлення до життя.

З повагою Микола Л.

Доки панькались з «панком»...

Вісімнадцятого лютого в першій половині дня працівники райвідділу міліції В. Сьомка і В. Наточій вийшли на профілактичний маршрут, маючи на меті побувати і в будинку на вулиці Привокзальній, де мешкає Ігор Петунькін. В цей час Ігор тремтливими руками, наповнивши шприц виготовленою ним самим рідиною, вводив її собі в руку. Однак «покайфувати» цього разу не вдалося: завітали гості з міліції. Побачивши їх ще на вулиці, Петунькін схопив згорток із шприцями і кинувся тікати. Та не вдалося заховати речові докази. Крім шприців, у квартирі виявили 750 грамів готової суміші. Медична експертиза підтвердила, що в ній містяться наркотичні речовини.

Для 22-річного Петунькіна цей день став останнім днем перебування на волі: проти нього було порушено кримінальну справу за виготовлення наркотичних засобів. Як же сталося, що за-

був хлопець про все на світі в максимуму чадю, сойдомо став на шлях злочину? З якого часу заволоділо ним мажорний шок? Як часто буває в подібних випадках, однозначно відповісти на ці запитання нелегко.

1983 рік. Мала Виска. В нетверезому стані вісімнадцятирічного Ігоря Петунькіна затримали працівники міліції. П'яний хлопець «відверто» викладав свої погляди на життя: наслідувати «панків», пиячити і гуляти, жити без віри в майбутнє, бути «здатним на все...». Йому тоді вже подобалась «панківська» атрибутика.

Настав 1984 рік. Петунькін продовжував пиячити, не раз був учасником п'яних башкетів, ніде не працював, його «погляди» не надто мінялися. Під час служби в армії він відкрито заявляв про свою панківську позицію, сльняво розхвалював дії фашистів на території нашої країни в роки тимчасової окупації. Його зупинили, та, мабуть, недосить рішуче. Після служби, із жовтня по грудень 1986 року, Петунькіна лікували примусово в Кіровоградському обласному наркологічному диспансері. Діагноз — опіумна наркоманія. Документи свідчать, що в диспансері Петунькін постійно вимагав відправити його додому, ображав хворих і медперсонал, відмовлявся від прийому медикаментів. Це зводило нанівещь всі зусилля медиків, адже

ного режиму із застосуванням примусового лікування від наркоманії в місцях позбавлення волі...

Ось вони, етапи ще такого короткого ігорного життя: сліпе захоплення панками, пияцтво, похвали людина-нависницькій політиці фашизму, наркоманія, лава підсудних. Підірване фізично й психічно здоров'я, повна соціальна пасивність.

В. ВОРИСЕНКО.

Навіть якщо це лиш окремі факти

Дуже актуальна на сьогоднішній день проблема висвітлюється в газеті, адже наркоманія серед молоді — це явище особливо небезпечне. Не писати про це, не бити тривогу, не боротися з цим злом, — значить змиритися.

Я знаю дві сім'ї, в яких діти «тягнули» цигарки з наркотиками. У першому випадку на дитину, по-моєму, зовсім не звертали уваги: достаток в сім'ї був високий, хлопця задидали «з шиком»; чого ж іще, гадали батьки, потрібно синові... Самі більше по гостях, по весіллях, а дитина — напризволяще. Схаменулися, коли постало питання про направлення хлопця в спецшколу — дійшов у сумнівній компанії до злочину.

при лікуванні наркоманії одним з вирішальних факторів успіху є бажання самих хворих.

...Ігореві мати Ганна Матвіївна пробувала не раз потім сина на відверту розмову викидати, просила бути «нормальним», а у відповідь — затаманий погляд... Робота (працювала жінка касиром на автостанції) не давала можливості постійно контролювати сина. Вночі, Ігор робив рейди по городах у місті і в Мануйлівці (це з його свідчень), збирав «сировину». А вдень, коли не було вдома нікого, займався своєю чорною справою. Щоб ніхто не дорівав бродяжництвом, влаштувався в харчовомібинат робітником по доставці хлібобулочних виробів. В харатеристичі з місця роботи, яка фігурувала в суді, сказано: «Обов'язки свої виконував добросовісно, дисциплінований. В громадському житті ніякої участі не брав...». І — жодного слова про уподобання, про особистість. Самі лише загальні слова — ніби про зовсім чужу, нікому не потрібну людину. А може, так воно й було — ніхто й не цікавився, чим живе Петунькін після роботи? Та й для чого це знати, адже «обов'язки виконував добросовісно...».

То була тільки маска. Не жив Ігор, а існував за своїми правилами: вночі — похід по городах, вдень — перебути на роботі, а увечері — «кайф».

Народний суд, вважаючи, що перевиховання підсудного можливе лише в умовах ізоляції від суспільства, виніс вирок — один рік позбавлення волі у виправно-трудовій колонії загаль-

У другому випадку достаток в сім'ї був невеликий, бо без батька виховувати, ростити дітей одній жінці — то справа нелегка. Не можна сказати, що мати кидала їх напризволяще. І хоч як важко робити якісь висновки про те, що робиться в чужій сім'ї, але, безперечно, були якісь причини, що штовхнули хлопця до сумнівної компанії, до наркотиків. Мати грошей на такі «покупки» не давала, та син продовжував «смокотати» зілля. Йому стали непотрібними школа, училище... Скільки пережила мати, скільки витерпіла через хлопця — все надаремне. ...Виключили хлопця з училища. Нині Сергій ніде не вчиться, на роботу пробувала мати влаштувати — ніби й не опирається, але ж нуди піде, якщо ще й до паспорта не доріс? І оббиває мати пороги, бо у виконавчому комітеті їй сказали, щоб вона домовилася з організацією про працевлаштування, а організація не погоджується, бо нема паспорта, неповнолітній.

— І що ж Сергій робитиме? — запитала я цю жінку.

— Чекатиме, поки одержить паспорт.

— І довго чекатиме? — цікавлюся далі.

— Та місяців з чотири, п'ять... Тобто, майже півроку Сергій (ім'я змінює), поки мати буде на роботі, весь цей час житиме так: нуди хочеш, туди і йди, чим хочеш — тим і займайся...

Л. КРАМАРЕНКО.

Коментар відділу пропаганди «Молодого комунара»:

Від часу виходу в світ статті «Що виросте на «маковому» полі?» минуло три місяці. Які зміни сталися за цей час у Знаменці та Новоукраїнці? Частково відповіді на це допоможе лист, який надійшов з Новоукраїнського райкому ЛКСМ України. Ось він:

«Бюро Новоукраїнського райкому ЛКСМУ розглянуло стан справ по антинаркотичній пропаганді в районі. Затверджено заходи по боротьбі з поширенням наркоманії серед молоді. В оперативному комсомольському загоні дружинників при райкомі створено для цього спеціальний підрозділ.

Нині в районі на обліку в наркологічному кабінеті стоїть 7 осіб, схильних до вживання наркотиків, причому четверо з них працює на Новоукраїнському комбінаті хлібопродуктів. На підприємстві відбулися комсомольські збори, де розглядалося завдання поширення знань про те, до чого може призвести вживання наркотиків. Осіб, схильних до немедичного вживання наркотичних засобів, узяті під контроль.

В. Томашевський, про якого йшлося в статті, знаходиться на стаціонарному лікуванні».

Лист цей, на нашу думку, свідчить, що в Новоукраїнці сповна розуміють всю ту небезпеку, яку несе в собі поширення серед молоді наркоманії. Ще одна деталь: В. Томашевський знову лікується. Це вже вдруге. Вперше, як це було вказано в статті, він потрапив до наркологічного диспансеру одразу після виключення з училища наприкінці минулого року. З огляду на обидва ці факти надто дивною і необгрунтованою видається відповідь керівництва Знаменського СПТУ № 3, де, зокрема, чорним по білому значиться: «Действительно, учащиеся И. Лютко и В. Воробьев были вовлечены медицинским работником ЦРБ В. Ярославским в употребление наркотиков... Остальные факты, изложенные в статье, преувеличены и искажены, а именно: учащийся В. Томашевский за время учебы в училище не раз проходил медицинский осмотр, факт о причастности к наркомании не установлен...».

Копії листа, рядки з якого ми щойно навели, направлено також в обласне управління профтехосвіти та інспекцію в справах неповнолітніх при Знаменському райвиконкомі. Іх, як і редакцію, цим листом переконують тривога ларемна, ніякої небезпеки поширення звички до дурману серед учнів не існує. Що ж, може б і нам хотілось би, аби це було саме так. Та тільки не з доброго дива Томашевський, незважаючи на невстановлення «причинності до наркоманії», вже вдруге потрапив до наркологічної лікарні.

У листі зі Знаменського СПТУ № 3 немало місця відведено на перелік лекцій, бесід, гуртків художньої самодіяльності. Є навіть такі слова: «Оз всех учащихся требуется выполнение «Правил для учащихся» и «Режима дня». Безусловно, все это необходимо и оправдано. Але, показує практика, й малоефективно, «маковому» полі?».

Аналіз пошти ще раз свідчить: сьогоднішня наша розмова ще не вичерпана — так само, як не вичерпана сама проблема.

ДОБРОВІЛЬНЕ товариство любителів книги УРСР — одна з наймасовіших громадських організацій. У нас в області налічується 156 тисяч членів цього товариства. Вони — активні пропагандисти й розповсюджувачі книги, ентузіасти книготоргівлі — чимало роблять для того, щоб у читачів, особливо у молоді, формувалося вимогливе, необивацьке ставлення до книги, щоб легше їм було зорієнтуватися у цілому морі спеціальних видань.

Благодородною цією справою, яка служить комуністичному вихованню юнаків та дівчат, зайнято 1585 первинних організацій товариства, 144 клуби книголюбів, бібліотекарі й бібліофіли області.

Нині, як і повсюди в радянському суспільстві, у житті книголюбів період перемін і пошуків, мета яких — вдосконалення роботи, наближення її до потреб радянських людей. «Молодий комунар» надає книголюбам для розмови на цю тему свою сторінку.

Сьогодні в центральній лекторії товариства «Знання» відбудеться IV пленум Добровільного товариства книголюбів.

Порядок денний: «Про дальший розвиток демократичних начал і перебудови роботи організації товариства любителів книги у світлі рішень січневого (1987 р.) Пленуму ЦК КПРС».

ДЖЕРЕЛА ДОБРОТИ

Активно сприяють пропаганді книг та інших періодичних видань члени нашої первинної організації Товариства книголюбів. Двадцять медичних працівників об'єднує вона. Лікарі та медсестри особливу увагу приділяють літературі, що відображає сьогодення. Серед активістів нашої організації книголюбів у першу чергу назву медсестру Людмилу Зеленокоринну, лікаря терапевта Зою Шевченко, лікаря-стоматолога Дмитра Григоренка. Їх часто можна бачити в центральній районній бібліотеці для дорослих. Тут знайомляться з новизнами. А книги, які зацікавляють їх, потім обговорюються на засіданні.

Ще один напрям роботи — організація взаємобідного обміну літературою. Тому у власників особистих бібліотек, а їх у нас немало, книги не залежуються

мертвим капіталом по шафках. Разом з партійним, професійним та комсомольським активом лікарні й районною організацією Товариства книголюбів беремо активну участь в проведенні читачьких конференцій, диспутів, вечорів відпочинку. Порівняно недавно ми обговорювали книгу спогадів Людмили Гурченко «Моя дитина, дитинко». В квітні на черговому засіданні первинної організації розгорілася дискусія з приводу «Плохи» Чингіза Айтматова, де йдеться про надзвичайно гострі і серйозні молодіжні проблеми сучасності. Наступне засідання буде присвячене обміну думками про книгу Валентина Распутина «Пожар».

Організували ми клуб літературних зустрічей. Пошуки цікавих форм роботи привели до районної літературної студії «Струмок». Це покляло початок дружби книголюбів з поетесою із села Іванівки, членом Спідки письменників СРСР Тамарою Журбою, поетом з

Олександрівки нашого району Михайлом Родиченком, головою цієї студії Миколою Яценком.

Але нам хотілось би бачити у своєму клубі й інших літературів Кіровоградщини, це відмовились би й від зустрічей з київськими, московськими письменниками. Розраховуємо на допомогу в цій справі з боку обласних організацій.

Книги забезпечують не тільки підвищення нашого рівня як спеціалістів, але й формують духовні запити лікарів, медсестер. В кінцевому результаті все це сприяє створенню хорошого морального клімату, вдосконаленню лікувального процесу, перебудові всієї нашої роботи.

О. ДАНИЛЮК,
лікар-стоматолог
Долішської центральної районної лікарні, голова первинної організації Товариства книголюбів.

В обласній науковій бібліотеці імені Крупської стало доброю традицією проведення читачьких конференцій за кращими творами сучасних радянських письменників. Одна з них відбулася позавчора. На обговорення відвідувачів було внесено роман лауреата Державної премії СРСР Чингіза Айтматова «Плоха».

На знімку: під час роботи конференції.
Фото В. ГРИБА.

ДОСВІД

В школі, на заводі, в гуртожитку

НЕДАВНО на заводі «Гідросила» з ініціативи інженера Т. О. Симбірської влаштовано виставку домашніх збірань заводських книголюбів на тему: «Великий Жовтень в наших серцях». Активну участь в цьому заході, який знаменує початок доброї традиції, взяли заводські книголюбів — М. Я. Абрашкін, Г. Ф. Жуліна, В. З. Дегтярєва. Це ще одна форма, віднайдена книголюбамі Кіровського району обласного центру у справі пропаганди книги.

Вдосконаленню діяльності товариства книголюбів сприяє обмін досвідом в ході районних семінарів, які останнім часом проведені в машинобудівному технікумі, СШ № 13, № 18, № 32. Найактивніші книголюбів стали завісниками районного клубу політичної книги.

Нині Кіровська районна організація Добровільного товариства любителів книги (ДТЛК) УРСР об'єднує 72 осередки, у яких більше 20 тисяч членів. Однією з кращих є первинна організація в машинобудівному технікумі, як і впродовж багатьох років очолює невідомий пропагандист книги І. Х. Дерев'яко. Студенти комплектують бібліотеки

із власних збірань для передачі їх трудівникам сільськогосподарства, вже другий рік в технікумі працює університет «Книга — величезна сила». Майбутні машинобудівники ніколи не забудуть, як членські білетти ДТЛК їм в урочистій обстановці вручали в музеї В. І. Леніна. Це вже традиція.

Підпору роботу по пропаганді книги проводять осередки книголюбів у школах району. Досвід первинної організації Товариства СШ № 17 по керівництву клубами любителів книги узагальнено у буклеті «Книга вчить і виховує». В районі відомі імена ентузіастів-пропагандистів книжки Л. І. Русинової, Н. М. Гейко, Н. І. Озерної, Л. Я. Машинської та інших. У СШ № 18 відбулися читачькі конференції за поетичними книжками «Чорнозем» Л. Народоного, «Світлиця», «Гонимі», «Труди і дні», «Допоки музика звучить» В. Базилевського, «Доля» В. Юрєва, «Влада сонця», «Пора конвалій» О. Довгого. Така робота пробуджує інтерес до літературного життя нашого степового краю.

Ім'я засновника книгодрукування в Росії та на Україні Івана Федорова названо клуб любителів книги, який очолює досвідче-

ний педагог О. Л. Суржан. Він об'єднує наймолодших школярів. З успіхом пройшли заняття на теми: «Історія книгодрукування», «Скільки наштує підручник?», «Ного називають справжнім книголюбом?», «Професія книгодрукарів», «Від «Буняра» до вершин світового письменства». В клубі організовано невеличкий цех папірної справи, де можна навчитися переплітати книжки. Понад двом тисячам книг і підручників продовжують життя щорічно книголюбів. А ось учні середньої школи № 13 імені Д. Ведного стали ініціаторами руху «Книжки з особистих збірань — в дарунок будівництву». Активну участь у русі «Книжки з особистих збірань» у громадське користування взяли книголюбів шкільні № 25, 23, 27, 17, 32. Згуртування шкільних книголюбівних осередків сприяють щорічні районні збори юних книголюбів, які районне правління ДТЛК проводить спільно з Кіровським районом.

Робота з книгою вимагає нових підходів, творчості, натхнення, активізації людської зацікавленості. Кожен, хто відає свій вільний час пропаганді книги, робить внесок у виховання духовності радянського громадянина.

В. КАЮНОВ,
голова правління Кіровської районної організації Товариства книголюбів УРСР.
м. Кіровоград.

СЛОВА, внесені у загальний словник, належать

В. І. Леніну. Цим лєнінським заповітом керуються книголюбів. Недавно в області завершилася звітно-виборча кампанія в первинних і міськрайонних організаціях. Доброї діяльності товариства любителів книги УРСР. Діловий настрій книголюбів посприяв народженню ініціатив і цікавих починань в олександрійських міськ- та районній, Маловисківській, Знам'янській, Голіванівській районних організаціях.

Олександрійські книголюбів, наприклад, створили на молочнотоварній фермах району куточки книг. В Голіванівському районі — виробили систему роботи по вихованню молоді в дусі патріотизму, у Маловисківському організували циня заходів під девізом «Люби і знийми край». Зростає роль

ЗРОБИТИ КНИГУ РУХОМОЮ, ЛЕТЮЧОЮ

первинних організацій в загальноосвітній роботі серед населення в поглибленні мети і завдань товариства, масово-пропагандистських заходах. Опорні первинні організації товариства творчо розвивають набутий досвід, вдосконалюючи багато граней діяльності товариства. Школою передового досвіду в Олександрійському районі стали колгосп «Українка», Новопримі, середня школа, виробниче об'єднання «Олександрівський».

Нині завдання постають перед книголюбамі області в умовах перебудови народного господарства й зміни у психології людей. Основний центр роботи слід перенести в трудові колективи. Кожна первинна організація, хай і малочисельна, потребує постійної уваги. Треба рішуче боротися із такою практикою, коли правління міських і районних організацій, їхні штатні працівники всю роботу зводять до збирання членських внесків, не турбуючись про зростання активності і бойовності первинних.

В області створені й діють клуби любителів книг, однак частини їх не навчилися працювати на сучасному рівні, обходяться шаблоном, а реалізують такий: постійних членів клубу можна бачити лише на денних із заходів. Нині ми вважаємо першочерговим завданням організації книголюбів перебудову структурної форми і методів роботи об'єднань за інтересами. Саме з цією метою плануємо при кожному молотковому гуртожитку організувати клуби книголюбів, відкрити літературне кафе у місті Кіровограді тощо.

Не все складається у нас добре і в спільній роботі з підприємствами Держкомвидаву. В області діє 910 розповсюджувачів книг, 35 парадних магазинів, які щорічно реалізують літератури на 150—180 тисяч карбованців. Та не завжди облікинготорг і облікожники спілка цінують своїх добровільних помічників. Періодично підбір громадських розповсюджувачів вони здійснюють без врахування рекомендацій первинних.

Справжні книголюбів хочуть і повинні мати хороші книги з тим, щоб краще і швидше розповсюджувати їх, пропагувати серед читачів. Правління міських і районних організацій готові взяти на себе певні зобов'язання перед торговельними організаціями.

Н. ГРИГОРОВА,
заступник голови обласної організації ДТЛК УРСР.

ТВОЄ ДОЗВІЛЛЯ

Небажані гості на власному святі

«Здрастуйте, шановна редакція. Хочемо розповісти вам, як ми спяткували 8 Березня у молодіжному кафе «Юність».

Спочатку нас попередили, що для замовлення необхідна певна кількість чоловік. Нас зібралось 30. Видали нам квитанції на 15 чоловік кожна. Довелося довгенько постояти на морозі, поки всі зберуться. Потім нас перерахували, немов курчат, — по головах, і впустили в кафе.

Від самого свята залишилися дуже посередні враження. По-перше, нас ніхто не привітав. Здавалось, ніби ми досадні і небажані гості. На прохання показати меню (нікаво, за що ж ми платили по 8 карбованців?) ніхто не зреагував. Відеопрограма була побудована таким чином, що нісні і музичні номери черпалися на середині. За весь вечір прозвучало всього лише дві радянські пісні, всі останні, як і сумнівної змісту мультфільми — зарубіжні. Пісні і фільми демонструвалися без усякої програми, безвідносно до жіночого свята.

Вже в середині вечора деякі відвідувачі були в нетверезому стані (а кафе ж безалкогольне).

За 20 хвилин до закриття почали розносити морозиво, а каву довелося нимагати зі скандалом.

Хочеться запитати у адміністрації кафе: вона справді вважає, що така форма дозвілля приносить задоволення?

Ю. КАГАРЛИЧЕНКО, Є. САС та інші
(всього 26 підписів).

студенти Кіровоградського державного педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна».

Що ж відбувається у кафе «Юність»? Адже починалося тут усе по-іншому. Преса, обласне радіо з оптимізмом висловлювалися про подарунок молоді — наше кафе. Адаже воно й справді красиве, затишне, обладнане за останнім словом техніки. Та минуло не так багато часу і стало зрозуміло: кафе себе не вибило. Не йде до нього молодь.

План ми виконуємо! — твердить завідувач виробництвом К. В. Правда.

Цікаво, яким чином. Втім, можна зрозуміти, якщо офіціантки замість своїх прямих обов'язків продають піржички біля кафе, а потім платять зі своєї кишені за те, що піржички ніхто не купує.

У чому ж усе-таки полягає головна причина поганого відвідування кафе? Крім того, ходять сюди одні й ті ж молоді люди, за словами літньої гардеробниці, «зовсім бездуховні». Бо й справді, що можна робити кожного вечора у кафе, де ніякої турботи про молоді не виявляють, хіба що показують відеопрограми. Ну один, два рази це цікаво, а далі?

Тих, хто відвідує кафе, не так багато. Молодь, яка не захоплюється кіно, театром, книжками, все ж знає, як відвідати культурні заклади. Та й справді, «Крижинки». Та й справді, навіть молодіжні центри сьогодні є у кожному місті. Он у Тбілісі буквально на днях новий молодіжний центр відкрили, з барами, танцювальними залами, кіно гошо. Так, але, відкривши, треба не забувати, для кого воно — «Юність» же покинула

напримовляюче. Управління громадського харчування, під чиєю егідою кафе існує, пристало думати саме про харчування. Якщо вже ви заплатили 4 карбованці, значить, повинні смачно поїсти.

Послухаємо офіціанток «Юності».

— Меню одне й те ж, програма одна й та ж, кому чуті нарікання? Нам, офіціанткам. Недавно грибами людей годували, вже й дивиться на них ніхто не хотів.

— 4 карбованці — це взагалі дорого. Доходить до того, що іноді взагалі безплатно пускаємо. Беруть каву, морозиво. Виторг мізерний. Та все ж краще, ніж нічого.

— Ви порушували це питання?

— А хто нас слухатиме? — Влаштуйте комсомольські збори, запросіть адміністрацію, начальниці управління громадського харчування. Ви ж молоді, працюєте для молоді, у вас силіпки ідей повинно виникати! Дійте ж!

Кафе «Юність» перейшло у відомість ресторану «Україна». Директор К. М. Чорна моєму візиту була не дуже рада. Та й не тільки від мене чує вона про незадоволення кафе, і сама бачить, що план у ньому горить.

— Де воно на мене взялося, — бідкається Катерина Марківна. — Не пишуть про нас. Ми працюватимемо, в Одесу поїдемо досвід запозичувати.

— А чому ви не хочете віддати кафе міському комсомолу, аби зробити справжнє молодіжне кафе?

— Та хто ж нам дозволить? Ми ж підприємство громадського харчування.

...Ось останні дані відносно кафе. Першого травня у кафе було... 60 чоловік. Це на 380 місць.

Ні в якому випадку не можна допустити, щоб кафе «Юність» перетворилося у звичайнісінький танцювальний майданчик. Непогано б знайти посправжньому цікаві форми дозвілля, щоб відвідувачі не почували себе небажаними гостями на власному святі.

В. ЛЕВОЧКО,
спецкор «Молодого комунар».

УРОЧИСТИЙ ДЕНЬ В МУЗЕІ

Про Добровеличківський краєзнавчий музей як про один із кращих в області й за пошуковою роботою, і за підбором експонатів наша газета вже писала, і цього разу ми завітали в його зали не з метою підготувати публікацію, хочай сфотографували одну експозицію, присвячену зв'язкам із Болгарією (на знімку в центрі). Зайшли і

краєзнавчого музею. Вони подивилися фільм про земляка-прикордонника О. С. Терлецького, котрий у роки Великої Вітчизняної війни героїски загинув поблизу містечка Форос. Було показано візит добровеличківської делегації до кримських прикордонників, земляків, що служать на заставі Терлецького. На екрані глядачі впізнавали

місцеві краєвиди та знайомі обличчя — стрічку зняли аматори музейної кіностудії «Пам'ять».

Н. ДАНИЛЕНКО,
В. ГРИБ (фото).
Добровеличківський район.

не з екскурсійними цілями, хоча розповідь заступника директора музею Д. Д. ПРОСКОЧЕНКА (на верхньому знімку він у центрі) слухали з інтересом. Ми побували в музеї з нагоди торжества — вручення комсомольських квитків учням Гнатівської середньої шко-

ли. Коли попросили викладача німецької мови Г. А. Михайлова, котра привезла школярів у райцентр, трохи розповісти про свою десятирічку і її учнів, Галина Амдріана найбільше говорила про інтернаціональне виховання й військово-патріотичне. Частково тому, що вона керівник шкільного КіДу, але більше, мабуть, через те, що робота в цьому напрямі у гнатівців на затишні у формальні рамки одноразових заходів — вона зрима і конкретна. Зв'язки з ровесниками із Казахстану та Прибалтики, шефство над могилою загиблого в Афганістані земляка Г. П. Дімітрова, допомога його рідним... Цього року Гнатівська школа має переселитися в нове приміщення, і вже в нього учні планують запросити литовських друзів.

А завершився цей урочистий для гнатівських школярів день у кінозалі

В ОБЛАСНИЙ Будинок санітарної освіти надійшов лист від робітничо-Кіровоградського заводу радіовиробів Тетяни Проскурової. З болем у серці розповідає жінка про те, що її дочка курить. І не тільки дочка. Виявляється, «бавляться» цигарками більше половини дівчат та хлопців восьмого класу, в якому навчається Галина. «Розкажіть, будь ласка, чи дуже шкідливо дівчині курити і як можна кинути, бо донька зі-

няє головного мозку, впливає на розвиток серцево-судинних хвороб — гіпертонії, грудної жаби, інфаркту міокарда. Дим від цигарки вражає також органи травлення, залози внутрішньої секреції, знижує статеву функцію, зір, слух, пам'ять».

Між іншим, нікотин підрозуміється і в таких грихах, як раннє облісіння, надто коли йдеться про чоловіків віком до 25 років: під час куріння згортаються кровоносні су-

ди, серед них і ті, що живлять шкіру голови. Звичайно, всі ці наслідки куріння проявляються не одразу, не після однієї-двох цигарок. Нікотин поступово руйнує організм, але чим молодший курець, тим швидше це трапляється. Лікарі-психіатри помітили, що школярі-курці часто бувають неусаданими, відстають у навчанні. Серед них більше нервових і недисциплінованих.

Поворотом до листа Тетяни Проскурової: справді, медиків дуже тривожить той факт, що серед молодих курців чимало виділяються... рівнечата-підлітки. Тут небезпека подвійна: задовбався важкий удар незміцнілому організмові, страждає майбутня жінка-матір.

Дівчата, що насолоджуються сигаретою, часом навіть не здогадуються, якою дорогою ціною доведеться незабаром платити за наслідки сумнівної моди.

Зрадницька позиція нікотину проявляється не тільки в появі передчасних зморшок, неприємного запаху, відомо, що у жінок залежність від алкоголю розвивається набагато швидше, ніж у чоловіків, і важче піддається лікуванню. Така ж сама ситуація і з курінням. Жінки, що курять, часом не можуть розлучитися із сигаретою навіть у період вагітності.

Виникає ризик передчасних пологів або народження хворої дитини. Незадовго в Кіровоградському пологовому будинку у 20-річної жінки народився хлопчик, який важив майже на півкілограма менше норми. Був кволим, погано спав, погано відмовлявся від грудної матері. А коли підключився ще й розлад функцій кишечника, дитину ледве вдалося врятувати. Через деякий час виплило, що мати погано харчувалася, їла мало їжі, не встигала встигати вчасно до дитини.

Діти матерів-курців відстають у розвитку й зрості майже до 7 років. Вони схильніші до респіраторних інфекцій, бронхіту, пневмонії.

ЧОМУ Ж усе-таки курять? Причин багато. Учні профтехучилищ міс-

на в анкетах пишуть: хочемо бути дорослими, діловими. Дівчата: з цигаркою стаємо сучаснішими. Половина анкетованих заявили, що для них прикладом став батько, учитель чи наставник, нерідко й лікар.

Отож, щоб не відставати від своїх приятелів, наслідувати когось — хлопці й дівчата душаться цигарковим димом. Вперше, вдруге, атрете... Згодом виникає хвороблива пристрасть до тютюну, подібна наркоманії. Без перебільшення.

Нині акція боротьби ведеться з алкоголізмом, наркоманією. Проблема ж куріння ніби відійшла на задній план. Проте настав час подати реальну допомогу тим, хто попав у зловісні обійми нікотинної отрути.

Завдання самоодні назвати чимало школярів, які постійно допомагають молодим боротися зі шкідливою звичкою. Можна назвати імена: профтехучилища, де в класі висувають підрапу з цигарки. Одні ми погнали з двох і третини, інші доводили собі розглядати нікотинну приладу хоч до чого, але знімати знімання. Наприклад, не тільки зміни в цигарці, а й в одній школі, СІТТ, інституті, застосовують методи чи на промислових підприємствах, що не видно. Правда, вже давно єдиним нормою: не курити, а кінозалі, театри, музеї, в автобусах, трамваях. До цього ми звикли, й ніхто собі не уявляє.

Але чому ми стоїмо на місці? Чому ще чимало навіть вчителів не розлучається з цигаркою, нерідко на очах у школярів? Чому щасливий батько веде дитину в дитячий садок, полихаючи димком? Спробуйте сказати йому, що він не любить дитя, що губить його здоров'я — образиться. Та не ображатись треба, а загопаті разом з цигаркою свій егоїзм, свою шкідливу звичку.

Необхідно підвищити вимогливість до окремих медичних працівників, які часом не тільки не борються з цим злом, а й самі палють, навіть у лікарнях. Чому б їм не взяти за приклад лікарів хірургічного відділення міської лікарні № 4 м. Кіровограда, де вже тривалий час всі хірурги на чолі з завідувачем Г. А. Чернишом не курять і переконують зробити це інших.

Працівники народної освіти, культури, охорони здоров'я повинні розв'язати багато питань, повести ще рішучішу боротьбу з курінням. Разом з громадськими організаціями — комсомольськими, профспілковими. А допомоги їм маємо ми: я, ти, він — кожен з нас.

Т. ФЕДОРОВА,
головний лікар обласного Будинку санітарної освіти.

Погасить цигарку!

зналася, що курить уже більше року. Помітила я останнім часом, що й від сина, одинадцятирічного Сашка, тхне тютюном».

Цей лист нашоюхнув на думку провести спільно з обласним відділом народної освіти та управлінням професійно-технічної освіти анкетне опитування учнів загальноосвітніх шкіл та професійно-технічних училищ області і визначити рівень їхніх знань та інформованості про причини заходження курінням, шкідливий вплив його на здоров'я, особливо молодого організму, заходи боротьби з цим масовим явищем. Вибіркове опитування учнів Кіровоградського медичного училища імені Е. Й. Мухіна, профтехучилищ №№ 2, 4, 6 та деяких шкіл обласного центру показало, що старшокласників, які «бавляться» цигарками, — 35—40 процентів учнів профтехучилищ, 50—60 — студентів — старшокласників: хлопців — 90, дівчат — 60.

Як бачимо, куріння серед молоді набирає масового характеру. Тож не дивно, що в нашій країні боротьба з курінням стала соціальною і медичною проблемою. Насамперед необхідно рятувати молоді, оскільки здебільшого курець формується до 20 років.

«До болю жаль людського здоров'я, цінніше, бездумно перепененого в дим. Нестерпно жаль життя, зотлілого на кімнику цигарки...». Ці слова академіка В. Углова точно передають становище, на яке приречено себе курці. Адже в тютюновому диму міститься до 2000 різноманітних хімічних речовин, більше 200 з яких шкідливо впливають на людину. Можливі упевненістю сказати: в такому організмі немає жодного органу, якому тютюновий дим не міг би зашкодити.

Статистика твердить, що смертність від раку легень серед курців у 20 разів вище. Курці у 13 разів частіше хворіють стенокардією (захворювання серця), в них у 10 разів частіше з'являється виразка шлунку. Шкідливо діє нікотин на нервову систему: багаторічне куріння веде до хронічного отру-

ення головного мозку, впливає на розвиток серцево-судинних хвороб — гіпертонії, грудної жаби, інфаркту міокарда. Дим від цигарки вражає також органи травлення, залози внутрішньої секреції, знижує статеву функцію, зір, слух, пам'ять».

Між іншим, нікотин підрозуміється і в таких грихах, як раннє облісіння, надто коли йдеться про чоловіків віком до 25 років: під час куріння згортаються кровоносні су-

дини, серед них і ті, що живлять шкіру голови. Звичайно, всі ці наслідки куріння проявляються не одразу, не після однієї-двох цигарок. Нікотин поступово руйнує організм, але чим молодший курець, тим швидше це трапляється. Лікарі-психіатри помітили, що школярі-курці часто бувають неусаданими, відстають у навчанні. Серед них більше нервових і недисциплінованих.

Поворотом до листа Тетяни Проскурової: справді, медиків дуже тривожить той факт, що серед молодих курців чимало виділяються... рівнечата-підлітки. Тут небезпека подвійна: задовбався важкий удар незміцнілому організмові, страждає майбутня жінка-матір.

Дівчата, що насолоджуються сигаретою, часом навіть не здогадуються, якою дорогою ціною доведеться незабаром платити за наслідки сумнівної моди.

Зрадницька позиція нікотину проявляється не тільки в появі передчасних зморшок, неприємного запаху, відомо, що у жінок залежність від алкоголю розвивається набагато швидше, ніж у чоловіків, і важче піддається лікуванню. Така ж сама ситуація і з курінням. Жінки, що курять, часом не можуть розлучитися із сигаретою навіть у період вагітності.

Виникає ризик передчасних пологів або народження хворої дитини. Незадовго в Кіровоградському пологовому будинку у 20-річної жінки народився хлопчик, який важив майже на півкілограма менше норми. Був кволим, погано спав, погано відмовлявся від грудної матері. А коли підключився ще й розлад функцій кишечника, дитину ледве вдалося врятувати. Через деякий час виплило, що мати погано харчувалася, їла мало їжі, не встигала встигати вчасно до дитини.

Діти матерів-курців відстають у розвитку й зрості майже до 7 років. Вони схильніші до респіраторних інфекцій, бронхіту, пневмонії.

ЧОМУ Ж усе-таки курять? Причин багато. Учні профтехучилищ міс-

ЧИТАЙТЕ
В НАЙБЛИЖЧИХ
НОМЕРАХ

★ Сімейний під-
ряд: труднощі
впровадження.
★ 19 травня —
65-а річниця з дня

народження Всесо-
юзної піонерської
організації імені
В. І. Леніна.

★ Обід замовити
по телефону! (Ре-
портаж з коопера-
тивного кафе).

★ Роздуми про
сучасну музику, ін-
формація про по-
гляди на «металіч-
ний» рок...

Редантор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой комунар» —
орган Кіровоградського
обласного комітета
ЛКСМ України.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:
316050. МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редантора — 2-54-26; відпо-
відального секретаря — 2-55-65; відділу
робітничої молоді та внутрішнікованого
життя, сільської молоді — 2-53-94; про-
паганди, листів і масової роботи —
2-58-82; учнівської молоді, національ-
но-патріотичного виховання — 2-55-65; вій-
ськово-патріотичного виховання та спор-
ту, фотолаборації — 2-53-22; оголо-
шень — 4-20-96; коректорської — 3-61-83.

Газета виходить у вівторок,
четвер, суботу
Друкарня імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України
м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.